

DE SCHILDERS VAN DE REALITEIT

naïef, bijna fotografisch juist naturalisme staat den geest van Louis toch nader dan de schilderachtige en ongedwongen stijl van den Proteus-achtigen Sébastien Bourdon.

De familie Le Nain heeft geen school gemaakt. Trouwens het geheele Fransche realisme van de 17de eeuw bestaat slechts uit een aantal episoden te Rome, Toulouse, Lunéville, Nancy en Parijs, — wat zeg ik, Parijs, neen, Saint Germain des Prés.

Valentin is niet in zijn vaderland teruggekeerd. Vouet slaat totaal om. Bij La Tour wordt het naturalisme verzacht door het zoeken naar schoonheid en gratie. Een beschrijvend naturalisme, zooals de Hollanders dat te zien geven, is ten eenenmale vreemd aan het Fransche genie. Wij zien Baugin zijn boeken, zijn spiegel en zijn schaakbord zoodanig stileeren dat die eenvoudige voorwerpen bijna metaphysische symbolen worden. Poussin doet met zijn kunst een grootsche poging om de natuur te overtreffen en een abstracten, intellectueelen stijl te scheppen. „Poussin is een schilder, die hiermee werkt”, bromde Bernini, zijn wijsvinger tegen het voorhoofd leggend. Slechts enkele kunstenaars hebben nu en dan de synthese gevonden waarin de werkelijkheid en de schoonheid ondeelbaar verbonden zijn: Claude Lorrain en Louis Le Nain, de meest geliefde en nederigste schilders der 17de eeuw.

III

Caravaggio is in 1610 gestorven. Saraceni keerde terug naar Venetië. Gentileschi ging naar Parijs, waar wij hem in 1625 terug vinden in dienst van Maria dei Medici, waarna hij aan het hof van Karel I kwam. Uit deze Londensche periode zijn niet veel doeken tot ons gekomen, maar in de ons overgebleven werken vertoont Orazio trots zijn Toscaanschen aanleg een buitengewoon gevoel voor licht en kleurverhoudingen. In theorie zouden de werken

Georges de La Tour, De aanbidding van het kind.

Louvre, Parijs

